

Évközi 29. vasárnap

Zsid 4,14-16

Kiváló főpap

¹⁴Mivel tehát olyan kiváló főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, legyünk állhatatosak a hitvallásban. ¹⁵Főpapunk ugyanis nem olyan, hogy ne tudna együtt érezni gyöngeségeinkkel, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett, a bűntől azonban ment maradt. ¹⁶Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónjához, hogy irgalmat találjunk és kegyelmet kapjunk, amikor segítségre szorulunk.

A Zsidóknak írt levél címzettjei minden valószínűség szerint azok a papi körökből származó zsidók voltak, akiket a Jeruzsálemi Templom lerombolása és az azt követő deportálások vallási depresszióba kergettek. A Templom a zsidók számára nemzeti és vallási szimbólum volt, de ezen túl még a zsidó vallási és kulturális élet legfőbb szervezője. A vallásos zsidó ember számára a legszentebb hely, amelyre évente többször elzarándokolt. A papság a zsidó arisztokrácia legmagasabb rétegének számított, a főpap pedig nemcsak vallási vezető volt, hanem király híján a politikai vezetés feladata is rá hárult. A rómaiakkal való politikai kollaboráció miatt némely vallási közösségek, például a kumráni is, a főpapot nem tartotta szent személynek, hanem csak politikusnak. Meg is szakították a kapcsolatot a Jeruzsálemi Templommal, és annak vezetőjét a hazugság főpapjának tekintették. A keresztények nem szakítottak ilyen radikálisan a Templommal, de Jézus Templom elleni kritikája, és a pénzváltók inzultálása, beindította a zsidó és római hatóságok részéről is a megsemmisítésére irányuló eljárást. Jézus perében elhangzik a Templom elleni prófécia, amely arról szól, hogy Jézus le tudja rombolni ezt a Templomot, és három nap múlva felépít egy újat. A prófécia történeti hitelét van, aki tagadja, és keresztény találmánynak tartja, de nagy valószínűséggel elhangzott ez a mondat Jézus szanhedrin előtti perében, ahol jelen volt a főpap, és jelen voltak a papság képviselői is. Ez a mondat a Jeruzsálemi Templom lerombolása után félelmetes próféciaivá vált, és feltehetően sokkal nagyobb visszhangot váltott ki, mint amit ma gondolunk.

A zsidó vallási közösség romokban hevert, a Jézust követők száma pedig igen megsokszorozódott. Amikor az ismeretlen keresztény szerző a vallási depresszióban lévő zsidó papságnak megcímzi a levelét, akkor

burkoltan erre a tragédiára és erre a próféciára figyelmezteti őket. A Jeruzsálemi Templom addig maradt meg, amíg vallási küldetését teljesíteni tudta. A főpap a templomon kívül nem gyakorolhatta kultikus feladatát. Jézus a halálával és feltámadásával felépített új szentélyben viszont képes erre. Ez indítja el a két főpap közötti, összehasonlításra épülő gondolatmenetet.

Isten és ember között közvetítő szerepet nem vállalhat olyan, aki bűnös. A Jeruzsálemi főpap ezt egy külön tisztulási szertartással oldotta meg, a saját bűneiért ajánlott fel áldozatot, majd a népért. Jézus esetében a saját teste az áldozat, és nem szükséges megtisztulnia a vétectől, mert mentes attól.

Jézus morális tisztasága azonban nem azt jelenti, hogy radikálisan el akarna különülni a bűnösöktől. Jézus nyilvános működése a bűnösök megsegítéséről és az elesettek iránti szolidaritásról szólt. Jézus tehát ideális közvetítővé vált. Olyan, aki tiszta áldozata miatt az Isten jobbán van, együttérzése miatt pedig a bűnösök segítése és menedéke.

Amennyiben az emberek vallásossága különbözik Jézusétól, vagy hatástalan lesz, vagy félelmetes, amivel mások nem akarnak kapcsolatot tartani. Egyetlen vallásos ember sem mondhatja el magáról, hogy bűn nélküli, de minden lelki fejlődésre törekvő vallásos ember, aki segíti a bűnösöket az igaz útra téríteni, ugyanazt a feladatot vállalja, mint amit Krisztus vállalt. Ebben a missziójában számíthat Jézus főpapi segítségére.